

Leto III.

1. oktobra 1950.

Štev. 54.

Sredstva, sredstva...

Dolžni smo napisati tudi o tem nekaj besed. Vsako osvobodilno in narodno-politično delo namreč zahteva denarja. Kakor je ugotovila "Slovenija": kot avto ne pelje brez bencina, tako tudi politike ni brez denarja.

Dobiti sredstva seveda ni lahek problem. Lahak zlasti ne tedaj, če se na ta problem nikoli prej ni modro in sistematično mislilo. Poznamo uglednega slovenskega inteligenta, ki je še pred vojno, ko so časi postajali že nevarni, predložil, naj se iz Ljubljane odpošlje v različne države na Zapadu denar, študijske knjige in podobno, da bodo slovenski politični emigranti ob ev. osiščni okupaciji Slovenije mogli delovati v svobodnem svetu. Njegov predlog, zlata vreden predlog, merodajni činitelji v Ljubljani niso upoštevali.

Vemo za dogovor v pomladi 1945, pred partizansko zmago na Slovenskem, da bo slovenski narodni odbor ob morebitnem umiku iz Slovenije na Zapad prinesel s seboj denar, zlato in ostale vrednosti, ki bi omogočile osvobodilno delo. Tudi ta dogovor merodajni činitelji v Ljubljani, maja 1945, niso izpolnili.

To ugotavljamo. Ugotavljamo zato, da bomo vedeli, kako se pri nas dela in kako se upošteva modre in koristne predloge.

Seveda nima smisla nad tem jadikovati. Vzeti moramo situacijo takšno kot je: v tujini smo, brez sredstev.

Da bomo do njih prišli, pa mora vodstvo najprej pokazati:

voljo do dela, sposobnost pri delu in odločnost za vsenarodno koncentracijo v begunstvu; pridobiti si mora zaupanje širokih krogov slovenskega begunstva.

Brez vsega tega tudi sredstev ne bo. Kajti zbrati potrebna sredstva bo prav gotovo v prvi vrsti naloga nas beguncev samih. Če bomo vsi združeni, če bodo zastopane vse smeri in grupe, če bomo videli pri vodilni plasti voljo do dela in skrb za trpečo domovino, bomo vsi radi prispevali svoj mesečni delež. Pri 20.000 beguncih to nekaj pomeni, pomeni, če je organizacija dobro in solidno izvedena. Seveda pa je potrebno zaupanje, zaupanje in še enkrat zaupanje. Kjer tega ni, kjer ni pričakovati, da bodo vodilni krogi javno polagali račune, kjer ni upati, da bo vodstvo odgovorno za svoje delo in nedelo, tam ni zaupanja in tam ne bo sredstev. To dvakrat poudarjamo. Obenem pa zelo obžalujemo nemodro politiko narodnih očetov, ki so tako preradi govorili, da še ni čas in da se nič ne da narediti - da so jim prenekateri begunci zares verjeli. Iz tega je seveda sledil logičen zaključek: če še ni čas, če se nič ne da narediti, potem vam tudi denarja ni treba... Težko je sedaj, po tako neumni napaki, ljudi nazaj prepričevati, da je čas in da je treba politično delati. Vsaka neumnost se enkrat maščuje...

Precej sredstev se porabi za tisk številnih begunskih časopisov. In vendar bi nam mogoče zadoščati en centralni in skupni časopis, ki bi ga vsi begunci smatrali kot svoje glasilo. Vsa tako prihranjena sredstva pa bi mogli koristnejše porabiti za tisk v tujih jezikih, za informiranje tujega sveta o nas in naših problemih. (Prav za lokalne potrebe bi mogli izdajati čisto lokalne, šapirografirane vestnike, ki niso dragi in ne zahtevajo veliko dela.) Predpogoj pa je seveda: da bo vsa emigracija združena, da bodo v vodstvu za =

stopane vse struje in grupacije.

Prenekateri slovenski begunci so že prišli na zeleno vejo. Tudi se nahaja v emigraciji nekaj naših gospodarstvenikov, ki v tujini nadaljujejo s svojim gospodarskim udejstvom. Poznamo njihov patriotizem in vemo, da bi tudi oni žrtvovali odgovarjajoči del, če bi videli, da gre zares, da je volja do edinosti in dela, če bi imeli zaupanje v tiste, ki naj vodijo.

Za večje stvari, ki bi zahtevale večje investicije in kjer bi bilo pričakovati kasnejša kritja stroškov, bi urejeno, delavno in zaupanja polno vodstvo moglo razpisati posojilo. Če bi stvar bila resna in velevažna, ni dvoma, da bi tudi slovenski begunci stvar podprli in vpisali svoje deleže.

Kaj je z našimi izseljenci? Tudi tam bi se kaj dobilo, če bi videli, da se dela in da med begunci vlada red, sloga in polno sodelovanje.

Solidno urejena in delavna emigracija bi uživala ugled tudi pri tujcih. In tudi tam se da dobiti. Sveda je zaupanje glavni pogoj.

In še tole: pred časom smo čuli, kako je nekdo, ki je spadal na "dvor kralja Petra" poskrbel, da je bil izčrpan fond 25.000 angleških funtov, katerega je upravljal po naročilu kralja Petra. Posledica odkritja je bila, da je kralj tistega gospoda pognal z "dvora". Nekaterim je poznana tudi nerodna zadeva okoli akcije vojvodinje Atholske, ki je hotela zbrati precej tisoč funtov za potrebe emigracije, pa je čuden postopek kralja Petra uspeh akcije znatno znižal. Zakaj to omenjamo? Le zato, da pokažemo trhlo točko jugoslovanske emigracije, katera nima vodstva, kar omogoča slabo upravljanje še tistih sredstev, ki so ali bi nam bila sorazmerno na razpolago. In niso redki begunci, ki se sprašujejo, zakaj kralj Peter s svojimi potovanji in zabavami brezumno zapravlja težke tisočake, ki bi mogli biti uporabljeni vse bolj koristno. Pri urejeni emigraciji, pri spoštovanem in priznanim političnem vodstvu, bi tudi kralj Peter moral misliti na celoto in njen ugled ter potrebe ter ne bi mogel samovoljno ukrepati stvari, za katere sedaj ne odgovarja nikomur.

Navedli smo samo nekaj možnosti, kako dobiti sredstva. Sveda se denar nikomur ne pošuja. Treba si ga je znati prislužiti, treba se je izkazati vrednega in modrega. Kjer pa tega ni, tam pa tudi sredstev ni.

POZIV SLOVENCEM V VELIKI BRITANLIJI!

"Socialni sklad 29.oktobra" je ves čas od svojega obstoja, ob mnogih naporih in žrtvah uspešno pomagal številnim rojakom na kontinentu. Uprava sklada z zadoščenjem sprejema priporočila za velikodušno delo Slovencev v Angliji. - Ker je ob razpustu I.R.O. veliko števil Slovencev ostalo brez sredstev ter so odvisni le od pomoči svojih rojakov in dobrodelnih ustanov ter vsled bolezni ali študijev ne morejo emigrirati, apeliramo na vse Slovence na tem otoku, da jim priskočimo na pomoč. Z dobro voljo in razumevanjem bi mogel vsakdo prispevati vsaj tri penije ali več mesečno za Sklad, ker je ob toliki potrebi prav vsakdar dobrodošel. - Uprava bo mesečno podajala v "Klic Triglava" račune o nabranem in izdatem denarju. Prav tako ima vsakdo pravico, da se zanima za delovanje sklada ter predlaga imena pomoči potrebnih.

Izpričajmo, da smo resnično polni prave krščanske ljubezni in ne prezrimo prošnja naših bratov in sester, ki še vedno životarijo po D.P. bolnicah in taboriščih. Zato DARUJMO ZA SOCIALNI SKLAD 29.OKTOBRA. Prispevke pošiljajte na upravnico sklada: Miss Vida Zabavnik, 11, Haslemere Gardens, London, N.3.

Vida Zabavnik

PAKETI IZ ANGLIJE : Dragi gospod urednik! Bi hoteli objaviti še tole pisemce kot dopolnilo k Vašim drobnim vestem (KT št.53.), kjer omenjate novo uredbo glede pošiljanja paketov iz Anglije? Gotovo pošiljajo slovenski begunci, Vaši čitatelji v Angliji, največ paketov v Jugoslavijo. Zato jih bo morda zanimala tarifa za pakete različne teže. Poštnina za paket do 7 lb je 5/6: tarifa za težo do 11 lb se dvigne na 6/9. Visoka pa je tarifa za paket do 22 lb: kar 12/3. Zato se splača pošiljati pakete do teže 11 lb; če pa misli kdo poslati malo težjega, pa naj potem napolni karton do teže 22 lb. Tako vsaj poštni strošek ne bo sorazmerno previsok.

V. S.

BEGUNCI V FRANCIJI

Pariz, sredi septembra. Naš dopisnik poroča: Tu je bilo ustanovljeno Slovensko gibanje evropskih federalistov, ki pripada skupni Evropski Uniji Federalistov (Union Européenne des Federalistes). Ko bo ustanovljena Jugoslovanska unija evropskih federalistov, se bo Slovensko gibanje, z ozirom na pravila mednarodne Unije, vključilo v skupno jugoslovansko zvezo. Slovensko gibanje si je izbralo tudi ožji odbor, katerega člani so v Parizu, ki je obenem tudi sedež mednarodne unije. Gibanje nima nikakršne politično-strankarske barve.

V Parizu se mudi glavni tajnik bolgarsko-kmečke stranke Dr. GEORGIJ DIMITROV, ki je sem kaj prispel iz Washingtona. Dr. Dimitrov je

eden ožjih sodelavcev pokojnega Petkova, bolgarskega kmečkega voditelja, ki so ga pred leti ubili komunisti. Znano je, da je bolgarska kmečka stranka orientirana demokraci- tično in da zastopa politiko dobrega in ozkega prijateljstva z jugoslovanskimi narodi, politiko, ki jo je načrtoval pred dobrimi petindvajsetimi leti pok. Stamboljiski. Tudi zaradi tega je bila bolgarska kmečka stranka stalno predmet ostrega preganjanja bolgarskih vladnih in dvornih krogov.

Dr. Dimitrov je študiral medicino na zagrebški univerzi in govori zelo dobro srbohrvatski jezik. Po opravljenem poslu v Parizu, namerava dr. Dimitrov obiskati tudi London.

"ŽIVELA ITALIJA!"

TRST, sredi septembra. Naš dopisnik poroča: Ljudje, ki prihajajo sem iz Jugoslavije, pripovedujejo, da je teror na splošno popustil. Zadnje čase so spustili nekaj vidnejših političnih pripornikov (tudi dr. Branka Vrčona). Tudi je opaziti, da se ljudje upajo več kritizirati in odkrito govoriti.

Nedavno je svobodno časopisje izven Jugoslavije poročalo, da komunisti zelo slabo postopajo z nadškofo dr. Stepincem ter da je ta zelo bolan. Takoj za tem pa je jugoslovanska vlada izdala uradni komunike, kjer zanika tovrstne vesti in izjavlja, da dr. Stepinac ni bolan in da se z njim dobro postopa. Tuje časopisje, ki prihaja v Trst, je bilo iznenadeno nad tako hitro reakcijo jugoslovanske vlade in komentira to kot neka-ko skrb, da ne bi prvotne vesti o dr. Stepincem zdravju naredile na Zapadu slabega vtisa, ki bi škodoval sedanjemu zanimanju za jugoslovanski komunistični režim. Pred leti ob podobnih slučajih Titova vlada nikdar ni neugodnih vesti demantirala in nanje ni po- lagala prav nobene važnosti.

Vsled katastrofalno slabega gospodarstva

in neznosne birokracije, ki vlada v Jugoslaviji, je ljudstvo silno nezadovoljno. Ne samo, da je mogoče po ulicah slišati javno za- bavljanje, ampak tudi komunistično časopis- je, kot da med seboj tekmuje, prinaša redno številne dopise in poročila, ki v konkret- nih slučajih razkrivajo gospodarsko anarhi- jo in korupcijo.

Ko se je sredi avgusta italijansko-jugo- slovanska državna meja pri Rdeči hiši v Go- rici odprla za nekaj ur in ko so za to zve- deli prebivalci na jugoslovanski strani, je množica okoli 5.000 ljudi navalila na blok- ter krenila v Gorico praznit trgovine in ku- povat kar se je dalo. Ljudje, večina Slo- venci, so bili nad "bogastvom" goriških tr- govin tako iznenadeni, da so dajali duška svojemu nezadovoljstvu nad Titovim režimom z vzkliki "Živela Italija". Človek si tega ne more predstavljati, ker pozna sovraštvo primorskih Slovencev proti Lahom, ki so jih gnjavili cez 25 let. Vaš dopisnik je razgo- varjal z resnimi ljudmi, ki so to slišali.

-----0000-----

JAVNO MNENJE

Krščansko-demokratska zveza. - Gospod ured- nik! Razveselil sem se novice v zadnji šte- vilki Klica Triglava, da so begunski krščan- ski demokrati, kamor se prišteva tudi Slo- venska ljudska stranka, ustanovili krščan- sko demokratsko zvezo za Srednjo Evropo.

Uverjen sem, da bo sedaj vodstvo te zve- ze, v kateri je kot podpredsednik tudi Slo- venec dr. Miha Krek, poskušala vplivati na svojega italijanskega somišljenika De Gaspe- rija, predsednika rimske vlade, da bo spre- menil nepravilno politiko napram Slovincem na Goriškem in Tržaškem. D.S.

"Gazda Živko." - Gospod urednik! Dovolite, da izrazim svoje k tisti notici o dr. Živku To-

paloviću, objavljeni v Daily Expressu in po- natisnjeni v Vašem listu. Zdi se mi, da je Expressov dopisnik iz Strasburga mislil, da je dr. Topalović nekaj Titov opazovalec na evropski skupščini in da ni vedel, da je emi- grant. Zanimivo je, da je ob podobnem poro- čilu Manchester Guardian posebej pripomnil, da je dr. Topalović begunec. G.N.

Bao-Dai "katolik." - Predragi gospod urednik! Med vestmi 53. številke KT Vam je tiskarski škrtat naredil precej veliko napako. Namreč, ko poročate o cesarju Bao Daiu, iz navedbe sledi, da je Viet Nam drugo ime za Siam. Na- vedba seveda ni točna, kajti Viet Nam je sa- mo del francoske Indokine, ki je postala ne

davno neke vrste federacija v okviru Francoške Unije. Siam pa je sosed Indokine in povsem samostojna država.

Vest, da je cesar Bao Dai katolik, ne drži. Katoličanka je samo njegova žena; tudi dva otroka sta krščena in katoliško vzgojena. Sam Bao Dai pa je še vedno pogan.

Lepo pozdravljam,

N.K.

STROKOVNO ŠOLSTVO V SLOVENIJI

(Zaradi zanimivosti in preglednosti ponatisujemo naslednji članek iz koroškega tednika "Naš Tednik-Kronika" našim beguncem v vednost in razmišljanje.- Uredništvo KT.)

"Izredno zanimivo je prebirati naznanila o vpisih na razne strokovne šole v Sloveniji. Pri tem so zlasti zanimiva poročila o vpisih v razne strokovne šole, ki jih je toliko in toliko vrst, da si je to skoraj težko predstavljati. Nočemo in tudi ne moremo ocenjevati kakovosti teh šol, ker nam manjkajo za to potrebni podatki. Ker pa tudi pri nas na splošno uvidevamo potrebo večje strokovne izobrazbe in ker večkrat ravno dobro izšolani in izvežbani strokovnjaki dajejo pravi temelj in uspeh podjetij, hočemo na kratko omeniti nekaj teh strokovnih šol.

Kakor znano so v Sloveniji ne samo vsa večja, ampak tudi manjša obrtna in industrijska podjetja poddržavljena. Za strokovno vodstvo teh podjetij in za strokovne delavce v teh podjetjih je treba veliko število izvežbanih delavcev, katerih pa danes ni, ker so nova podjetja prehitro nastajala. Da dobijo potrebno število izvežbanih strokovnih delavcev in predelavcev, so ustanovili pri vseh večjih industrijskih in trgovskih podjetjih tečaje ali "šole". Učenci stanujejo v internatu, imajo praktični pa tudi teoretični pouk in dobivajo brezplačno vso oskrbo ter še deloma podporo, kar naj nadomešča odškodnino za delo. Verjetno je namen teh šol tudi vzgojiti ne samo kader dobrih strokovnih delavcev, ampak tudi kader dobrih in izvežbanih političnih, to se pravi partijskih delavcev.

Za vstop v te šole je potrebna večinoma le ljudskošolska izobrazba, v nekaterih slučajih zahtevajo tudi dva razreda srednje šole. Pouk traja večinoma tri leta, nato pa morejo najboljši učenci vstopiti na odgovarjajočo srednjo strokovno šolo in nato še na prej na visoko šolo.

INDUSTRIJSKE "ŠOLE"

Najpomembnejše take šole so:

Industrijska kovinarska šola tovarne ve-rig v Lescah pri Bledu (učenci se izučijo za strojno ključavničarje, strugarje ali orodjarje); železniška industrijska šola v Ljubljani-Siska (ima oddelke za strojno ključavničarstvo, strugarstvo, kovaštvo in elektrotehniko); industrijska čevlarska šola v Žireh nad Škofjo Loko; industrijska šola

"Litostroj" v Ljubljani (ima ključavničarsko, strgarsko, livarsko in modelno mizarsko oddelke); industrijsko gumarska šola "Sava" v Kranju; industrijsko kovinarska šola "Titan" v Kamniku (ima oddelke za strojno ključavničarstvo, orodno ključavničarstvo, modelno ključavničarstvo in strugarstvo); industrijske rudarske šole v Zagorju, Velenju in Kočevju; industrijska kovinarska šola v Mariboru; elektrogospodarska šola v Mariboru in Cerknem (vzgajata učence za kvalificirane delavce elektrotehniške stroke); industrijska kovinarska šola v Celju, nižja industrijska metalurška šola v Slovenski Bistrici (usposablja za kvalificirane delavce talilniške stroke barvne metalurgije in traja dve leti); grafična industrijska šola v Ljubljani; tekstilna industrijska šola v Mariboru; metalurško industrijska šola v Štorah; strokovna šola avtomobilske stroke v Ljubljani; industrijsko-kovinarska šola v Mariboru (ima tele stroke: strgarsko, strojno ključavničarsko, orodno ključavničarsko, rezkarsko, brusilsko in avtomehanično); metalurška industrijska šola na Jesenicah; industrijska šola tovarne "Iskra" v Kranju; rudarsko industrijska šola v Mežici; industrijsko papirničarska šola v Vevčah pri Ljubljani; metalurško industrijska šola v Guštanju; industrijsko steklarska šola v Rogaški Slatini; industrijska šola kemične in kovinarske stroke v Rušah pri Mariboru.

Delovodska šola v Ljubljani ima oddelke: strojnomojstrski, elektrotehniški mojstrski in mizarski mojstrski. Pogoji za vpis so uobzira na doba in pomočniški izpit ter daljša praksa v stroki.

Poleg teh nižjih industrijskih šol, ki odgovarjajo pravzaprav učni dobi naših obrtnih ter industrijskih pomočnikov in vajencev, so še srednje tehnične šole za razne stroke, takozvani tehnikumi. Za vstop v te šole se zahteva uspešno dokončana nižja srednja šola, to je gimnazija s tečajnim izpitom. Te šole so:

Srednje tehniška šola v Ljubljani (ima tele odseke: elektrotehniški, radijski, strojni, avtomobilski, kemijski, rudarski, metalurški, lesno industrijski); srednja tehniška šola v Mariboru (ima strojni in elektrotehniški oddelki); tekstilni tehnikum v Kranju; usnjarski tehnikum v Domžalah; pomorski tehnikum v Piranu (priključena mu je nižja pomorska šola z brogarskim in strojnim odsekom).

GOSPODARSKE IN RAZNE ŠOLE

Gradbeni tehnikum v Ljubljani ima odseke: arhitektonski, za gradnjo cest in železnic, za vodne gradnje, konstrukcijski, industrijski, za izdelavo gradbenega materiala in geometrijski.

Delavski tehnikum v Ljubljani ima strojni in elektrotehniški odsek.

Ekonomski tehnikum (srednja ekonomska šola) v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Murski Soboti, Celju in v Kranju.

Šola za medicinske tehnike v Ljubljani;

Šola za medicinske sestre v Ljubljani in v Mariboru; srednja farmacevtska šola v Ljubljani; zobotehnična srednja šola v Ljubljani; srednja šola za turizem in gostinstvo (gostinsko-turistični tehnikum) v Ljubljani; nižja gostinska šola v Ljubljani; srednja vzgojiteljska šola v Ljubljani.

Dvoletna administrativna šola v Ljubljani.

KMETIJSTVO

Za kmetijstvo z gozdarstvom in vrtnarstvom so te šole:

Vrtnarska šola v Celju (Medlog) in v Šempetru v Rožni dolini; podkovska šola v Ljubljani.

Nižje dvoletne kmetijske šole so:

mlekarska šola v Kranju, vinarsko sadjarska šola v Svečini pri Mariboru, poljedeljska šola v Rakičanu pri Murski Soboti, poljedeljska šola v Marenbergu, poljedeljska šola na Grmu pri Novem mestu, živinorejska šola v Poljcih pri Bledu, živinorejska šola v Kočevju in živinorejska šola v St. Juriju pri Celju.

Kmetijski tehnikum (srednja kmetijska šola) v Mariboru (ima dva odseka: splošno kmetijski in vinarsko-sadjarski); živinorejski tehnikum v Kočevju.

Gozdarski tehnikum (gozdarska srednja šola) v Ljubljani.

POZIV IZ ZASUŽNJENE DOMOVINE

(To izjavo so mi poslali s prošnjo, da jo priobčim vsem slovenskim emigrantom. - Ko to objavim, povdarim, da bomo vsi člani slovenskega zastopstva v tujini tudi v bodoče skrbeli in se trudili, da bo delo SNO in SLS v emigraciji odgovarjalo željam in potrebam zaslužnjene naroda. - Vsak bo razumel, da zaenkrat še ne morem objaviti imen udeležencev in kraja tajnega sestanka. - Dr. Miha Krek.) (Uredništvo KT obžaluje, da objavlja sledeči dopis šele na 5. strani. Dopis je dosegel uredništvo KT nekoliko kasno.)

Novice o škodljivih poskusih, da se v emigraciji ruši enotnost slovenske protikomunistične fronte in o tem, da nekateri zbirajo izjave, ki naj bi dale nekake politične legitimacije, so prodrle tudi do naših bratov, ki se na domačih tleh, v zaslužjeni domovini, borijo za resnične ideale slovenskega naroda.

Ti naši bratje, ki vsak dan prisluškujejo utripom narodovega srca, ki dan za dnem, noč za nočjo, delijo z njim preganjanje, gaženje osebnih pravic poedinca in naravnih pravic celega naroda, ki vidijo kri, ki v potokih teče, in solze, ki se posušiti nočejo, so v prvi vrsti legitimirani, da izrazijo željo, da se naš program spremeni ali novim pogojem prilagodi.

Predstavniki slovenske katoliške politične organizacije iz treh slovenskih dežel, so se dne 5. septembra t.l. tajno sestali. Na sestanku so sprejeli sledečo izjavo:

"1. Slovenci zahtevamo združitev vsega slovenskega ozemlja v Zedinjeni Sloveniji, ki naj bo enakopravna državna enota v bodoči Jugoslaviji kot zvezni državi jugoslovanskih narodov.

2. Kakor odklanjamo komunistično nasilje, tako obsojamo tudi vsako raznarodovanje in zahtevamo, da se v smislu naravnega in božjega prava popravijo slovenskemu narodu v preteklosti storjene krivice.

3. Pozdravljamo stremljenje po združenju Evrope, od katere pričakujemo, da pravično uredi sožitje svojih narodov.

V sedanjem težkem trenutku pozivamo vse slovenske skupine, da se združijo na tem narodnopolitičnem programu."

SLOVENSKA IZJAVA

Z namenom dati izraz naravnim aspiracijam ljudstva Slovenije glede svobodne nacionalne bodočnosti, se izjavljam za sledeče osnovne točke, ki naj vodijo k gornjemu cilju:

"Združena republika Slovenija, svobodna od vsake zunanje nadvlade ali notranje avtoritacije.

Kantonalna unija med republiko Slovenijo in Svobodnim Tržaškim Ozemljem, kar naj napravi konec delitvam in prepirom za to nedeljivo severo-vzhodno jadransko ozemlje in tako omogoči tržaški luki ter njenemu naravnemu zaledju - Sloveniji ponovno prevzeti skupno gospodarsko vlogo v srednjo-vzhodni Evropi.

Autonomno članstvo te republike v Federativni Evropi, kakorkoli bo že skupno osnova za v cilju svobode in blagostanja svojih narodov in v skupno varnost pred komunizmom ali kako drugo totalitarno in imperialistično pojavo."

Obvezujem se podpirati ta program in sodelovati za njegovo uresničitev z vsemi, ki od krito in častno delujejo v istem smislu, in zlasti še z Narodnim Odborom za Svobodno Evropo v USA.

.....
Podpis.

IZJAVA IN PROŠNJA SLOVENCEM

Neki ljudje, ki že dalj časa skušajo rušiti enotnost slovenske demokratične protikomunistične fronte, razširjajo med našimi emigranti neko "slovensko izjavo" (Slovenian Declaration).

Da bi bila zmeda večja in lov za podpisi uspešnejši, ta izjava vsebuje tudi obljubo sodelovanja z Narodnim Odborom za Svobodno Evropo (National Committee for a Free Europe).

Ker me mnogi vprašujejo, moram pojasniti sledeče:

Informiran sem, da ljudje, ki zastopajo slovenske demokratične in protikomunistične stranke in skupine in člani Narodnega Odbora za Slovenijo istotako s "Slovenian Declaration" in njenimi začetniki nimajo nobene zveze.

Jaz nimam nobene zveze s to "Slovenian Declaration".

Kolikor vem, so to akcijo podvzeli tisti ljudje, ki so že med vojno skušali rušiti slovensko demokratično protikomunistično skupnost in nadaljujejo ta svoj posel v emigraciji.

Kot predsednik Narodnega Odbora za Slovenijo in Slovenske Ljudske Stranke prosim vse Slovence, naj teh izjav ne sprejemajo in ne podpisujejo.

Sedaj je važno samo delo za osvobodjenje. Narod doma od svoje emigracije pričakuje samo požrtvovalnega dela za rešitev iz komunistične diktature. V svobodi pa bo narod sam odločal o svoji bodočnosti.

Izjava (Slovenian Declaration) ne more imeti nobene koristi za Slovence, more nam škodovati.

Slovinci smo vedno srečni kjerkoli se nam nudi možnost in priložnost, da sodelujemo z National Committee for a Free Europe za osvobodjenje vseh narodov, ki kakor nas trpe pod totalitarno komunistično diktaturo.

Kakor sem informiran, pa tudi National Committee for a Free Europe nima nobene zveze s to "Slovenian Declaration" in njenimi razširjevalci.

Miha Krek

N A T E Č A J

Slovinci nimamo uradne narodne himne. Največ se je uporabljala kot taka "Hej Slovenci", včasih pa tudi "Lepa naša domovina", ki so jo Hrvati proglasili za svojo himno, ali pa kaka druga.

Da bi novi naseljenci in protikomunistični Slovenci imeli skupno narodno himno razpisuje "Društvo Slovencev" v Buenos Airesu natečaj za besedilo "Slovenske narodne himne". Tega natečaja se morejo udeležiti vsi v svobodnem svetu živeči slovenski pesniki.

Himna naj ima najmanj dve kitici. Besedilo mora biti tako, da bo primerno za petje pri narodnih in drugih prireditvah, kakor tudi pri cerkvenih slovesnostih.

Za besedilo, ki ga bo razsodišče sprejelo kot najboljšega, bo takoj razpisan natečaj za melodijo.

Razsodišče bo sestavljeno iz predstavnikov slovenskega kulturnega in javnega življenja v svobodnem svetu.

Za najboljšo delo, ki ga bo razsodišče sprejelo, razpisuje "Društvo Slovencev" v Buenos Airesu 500.- pesov nagrade.

Besedilo "Slovenske narodne himne" je treba poslati do 28. februarja 1951 v zaprti kuverti na naslov: "Društvo Slovencev (razsodišče za "Slovensko narodno himno"), Victor Martinez 50, Buenos Aires, Argentina. V tej kuverti z besedilom himne mora biti vložena še druga kuverta z geslom ali številko, v kateri pa mora biti ime in priimek in natančen naslov pesnika, ki delo pošilja.

Buenos Aires, 7. septembra 1950.

DRUŠTVO SLOVENCEV

v

Buenos Airesu

KLIC TRIGLAVA izhaja 1. in 15. v mesecu. - Vse dopise in reklamacije ter naročnino sprejema Uprava Klica Triglava, Miners Hostel, Green Lane, Nr. Nuneaton, Warwicks, England.

Naročnina znaša za Vel. Britanijo 24/- letno ali 6/- četrtletno. Za inozemstvo ve-

lja odgovarjajoča vsota s posebnim dodatkom za letalsko dostavo. Vse informacije nudi Uprava Klica Triglava.

Klic Triglava priporoča Slovincem v Angliji, da si krajšajo jesenske večere s prijetnim slovenskim branjem. Pišite na "SLOVENSKO KNJIGO" - "Klic Triglava".

ZIMA IN LAKOTA STA PRED DURMI

Gradec, 24. septembra. Naš dopisnik poroča: Na celovškem letališču je pred dvema dnevi pristalo letalo tipa JAK, iz katerega je izstopil po imenu nepoznani jugoslovanski talec. Izjavil je, da je pobegnil iz Jugoslavije v svobodni svet iz političnih razlogov. Novega begunca so prevzele v varstvo britanske zasedbene vojaške oblasti.

Na Dunaj je prišel iz Beograda neki ameriški demokratski senator, ki je dal katastrofalne podatke o gospodarskem in prehranbenem položaju Jugoslavije. Izjavil je, da je Jugoslavija pridelala to leto 50% koruze premalo, pšenice pa celo za 80%. Ker ni hrane za živino, kmetje na debelo koljejo. Zaprto je veliko število kmetov pod obtožbo, da so sabotirali obdelovanje zemlje. "Tito potrebuje do konca februarja 1951 en milijon ton hrane, sicer bo prišlo do popolnega ekonomskega uničenja države," je zaključil ameriški senator.

Včeraj pa je bila sklenjena v Frankfurtu trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Zahadno Nemčijo, po kateri bo Nemčija dala Jugoslaviji kredit za pet milijonov dolarjev. S tem kreditom bo Jugoslavija lahko kupila industrijske izdelke. Kot protivrednost pa bo Jugoslavija dobavljala Zahadni Nemčiji žitarice in rude.

Ali je kdo na svetu, ki razume jugoslovansko trgovinsko in gospodarsko politiko?

Medtem pa je jugoslovanska vlada prepo vedala izvoz žita in uvedla mere, da prepreči katastrofo. Prisilni odkup žita je znižal za 50%, ponekod pa še za več. Tako se danes zahteva od kmetov v Črni gori, Bosni in Hercegovini le 10-12% predpisane količine. V Sloveniji je odkup zmanjšan le za 30%, ker je bila žetev razmeroma boljša. Obroki kruha, ki je na karte, so zmanjšani za 10%. Zakol živine je marsikje prisilen, da bi se prihranilo na krmi. Jugoslavija je zaprosila Združene ameriške države za posojilo, da bi lahko odkupila presežek ameriškega žita. Primanjkljaj v koruzi znaša po objektivnih cenitvah 1.500.000 ton, v pšenici pa pol milijona ton.

"LJUDSKA PRAVICA" TOŽI

Organ KPS pravi 9. septembra pod naslovom "Ljudsko posojilo merilo časti in patriotizma": "Poleg tisoč zavednih državljanov, ki z vpisovanjem svojih prihrankov (za ljudsko posojilo) dokazujejo svoje zaupanje naši partiji, je še mnogo takih, ki stoje ob strani in nočejo razumeti, zakaj naj bi vpisali posojilo. Mnogo med njimi je celo takih, ki jim je ljudska oblast pomagala obnoviti domove, sedaj pa so se pokazali, da ni so bili vredni pomoči. Teh je še zlasti mnogo med kmeti."

Po prvih vesteh iz Slovenije se državno posojilo zelo slabo razvija. Aktivisti nene

homa hodijo po hišah, da bi ljudi prisilili, da podpišejo čim več posojila, a ljudje so izredno brezbržni in nasprotni in - zopet citiramo Ljudsko Pravico - "mного je takih, ki govore, da ne bodo nič darovali".

Isti časopis pravi pod naslovom "Ljudsko posojilo" 4. septembra med drugim: "V Beli Krajini je odziv posojila precej slab. To pa radi komisij, ki niso pojasnile kmetom pomena in koristi posojila... V Dragatušu poteka vpisovanje tudi zelo počasi... Badovinac Ilija, uradnik gostinskih podjetij v Črnomlju (menze!) je podpisal 30.000 Din... V Zabuškovići je bila vpisna komisija samo na papirju in so zato bile vpisane male vsote... V okraju Murska Sobota so največ vpisali v prosenjakovskem sektorju, kjer živi madžarska manjšina, ki je s tem pokazala zaupanje v naše državno vodstvo... V beltinskem sektorju, ki je gospodarsko najmočnejši, pa poteka vpis najslabše."

BRITANCI PO JUGOSLAVIJI

Kot smo že poročali, so bili na obisku v Jugoslaviji predstavniki britanske laburistične stranke. Dopisnik "Daily Telegrapha" pravi v svojem poročilu, da so bili Britanci šestokrat v neprijetnem razpoloženju. Ko so n.p.r. vprašali, če bi bili lahko postreženi za zajtrk s šunko in jajci, so jim pripravili goro šunke in po šest jajc za vsakega, čeprav stane eno samo jajce v Jugoslaviji tri šilinge.

Mr. Phillips, tajnik laburistične stranke, je bil še najbolj presenečen. Pred nekaj meseci so ga Titovci in Sovjeti zmerjali z "lakajem imperialistov z Wall-streeta", sedaj pa so ga skupno z drugimi Britanci ob obisku tovarn pozdravljali z godbo in vpitjem: "Živel Phillips, živel Watson", kot nek daj "Živel Stalin!"

Dopisnik "Daily Telegrapha" se temu pojavu čudi, mi pa niti najmanj ne.

Pravijo, da bodo predstavniki jugoslovanske ljudske fronte mogoče obiskali Britanijo.

VERSKA SVOBODA PA TAKA!

Jugoslovanski predstavnik Vladimir Simić, ki je prispel na zasedanje med-parlamentarne zveze v Dublin, je izjavil: "Irski narod izgleda zaskrbljen nad usodo nadškofa Stepinca. Dejansko pa je nadškof odličnega zdravja in se svobodno kreta po jetnišnici ter ima na razpolago najrazličnejše knjige." Simić je izjavil na tiskovni konferenci, da bo jugoslovanska vlada gotovo rada dovolila obisk in nemoten razgovor z nadškofom Stepincom kateremukoli članu zveze. Ta predlog bo Simić predebatiral z zunanjim ministrom Kardeljem.

Približno istočasno, kot se nahaja Simić v Dublinu na Irskem, pa je vatikanski radio izdal poročilo, v katerem pravi, da se v jugosl. zaporih nahaja kakih 300 duhovnikov brez vsakega sodnega postopka.

PERO POPIVODA - TITO II.

"Polkovnik" Pero Popivoda je objavil čla nek v organu Kominforme "Za trajni mir, za ljudsko demokracijo", v katerem pravi, da se "lojalni" komunisti v Jugoslaviji pripravljajo na vzpostavitev nove KP, ki bo revolucionarna in "prava" komunistična partija. Sledi la bo naukom Marxa in Lenina ter mednarodne proletariata ter se borila za Jugoslavijo, ki bo "prosta vsakega imperializma". Tistova klika, pravi Popivoda, predstavlja imperialistični špionažni center, ki zavaža Jugoslovansko KP v proti-revolucionarne vode. "Buržujski agenti" so vodili Jugoslovansko KP celih 30 let, ugotavlja Popivoda in zaključuje z mislijo, da bo KPJ spet našla pot boljševiške partije, ki jo je vodil Lenin, sedaj pa "veliki Stalin".

SEVERNOKOREJSKA SILA V RAZSULU

Zavezniške čete so se izkrcale visoko v zaledju severno-korejske vojske ter po naglem napredovanju odrezale sever od juga in s tem vso severno-korejsko vojsko od svojih dobav. Glavno mesto Južne Koreje - Seoul, ki leži nedaleč od 38° vzporednika, je padlo v roke Amerikancem. Zavezniške armade zapirajo vse možne prehode, da bi preprečile pobeg severnih Korejcev. Konec vojne na Koreji je precej blizu.

Baje se britanski delegati pri OZN navdušujejo nad mislijo, da bi zavezniške čete zasedle še severno Korejo in nato oba dela združile v eno samo državo, kjer bi bile izvedene svobodne volitve.

Nobenega znaka ni, da bi Sovjeti hoteli pomagati svojim severno-korejskim zaveznikom iz zagate, čeprav so jih k napadu pripravili. To priča poročilo gen. Mac Arthurja, ki pravi, da so zavezniške čete zaplenile ogromno sovjetskega vojaškega materiala in orožja izdelanega v letih 1949-1950.

PRIPRAVE ZA OBRAMBO

Zunanji ministri zapadnih velesil so na svojem zasedanju v USA sklenili, da se osnuje skupna evropska armada in pa da se obramba Zapadne Evrope vključi v obrambo Atlantskega Pakta, da ne bo toliko razbitosti v komandi. Ta vojska bo imela svojega vrhovnega poveljnika in bo obstojala tako v miru kot v vojni. Vprašanje vključitve nemških oboroženih sil v to vojsko je ostalo odprto zaradi francoske opozicije.

Prevladuje mnenje, da bo treba Evropo braniti ob Elbi, ne pa na Renu. Nemški socialistični vodja dr. Schumacher je izjavil, da bi Nemci bili pripravljeni organizirati svoje vojaške oddelke le v slučaju, če so zavezniki pripravljeni braniti Zapadno Nemčijo.

11. britanska oklopna divizija je na poti v Nemčijo. V Düsseldorfu je nemška policija izpraznila sedež nemške komunistične stranke, ki ga bodo prevzele britanske čete. Pri tem je naletela na maso komunističnih

demonstrantov, ki so vpili "Tomy, hajd domov!" - Sedež stranke ima 150 velikih prostorov.

TUDI JAPONSKA PRIDE NA VRSTO

Predsednik Truman je izjavil, da je ameriška vlada mnenja, da je Japonska zaslužila mirovno pogodbo in povratak v družino narodov.

General MacArthur vidi v Japoncih močno oporo, ako bi prišlo do spopada s Sovjeti.

"JUDA ISKARIJOT" SE IZPOVEDUJE

Mr. Henry Wallace, ki odstopil kot predsednik "progresivne ameriške stranke" in stranko tudi zapustil, je sedaj prišel s kabanjo, v kateri opozarja Amerikance, da je Stalin "šel predaleč" in da nameravajo Sovjeti nadaljevati "mrzlo vojno". Pripravljeni moramo biti na najslabše in nuditi najboljše, je sedaj Wallacevo mnenje.

30 MILIJARD DO PRIHODNJEGA POLETJA

Predsednik Truman je podpisal "Program za vojno proizvodnjo" v bodočem letu, ki bo zahteval 30 milijard dolarjev. Poleg tega računa, pa je predsednik odobril tudi eventualno pomoč Španiji v znesku 62 in pol milijona dolarjev, 4 milijarde in pol dolarjev pa misli Amerika dati zavezniškim državam Grčiji, Turčiji, Iranu, Koreji, Filipinom, članom Atlantskega Pakta in drugim nekomunističnim narodom.

VELIKA RUDARSKA NESRECA

V blizini Worksopa v Nottinghamu je izbruhnil nenaden požar v rudniku Creswell Colliery. Vnel se je transportni trak v oknu (coal face). Požar se je razširil s tako naglico, da je 80 rudarjem preprečil izhod in so zgorili. Požar je namreč zajel lesene podporne ke, tako da se je začel rusiti strop. 112 rudarjem se je uspelo rešiti.

SPET EDEN, KI SO GA SODILI FAŠISTI

Komisija, ki jo vodi italijanski profesor Rubini Vittorio je obvestila slovensko učiteljico Stariha Zoro, da ne more biti ponovno sprejeta v službo, ker jo je 1. 1943 fašistično sodišče v Ljubljani obsodilo na 13 let težke ječe radi antifašistične delavnosti, poročila "Ljudska Pravica".

DOBRO SE ZMERJAJO

Ljubljanski "Pavliha", komunistični humanistični časopis, objavlja sledečo vest:

"Te dni so v Moskvi s topovskimi salvi mi in z ognjemeti proslavili zaključek največjega podviga v človeški zgodovini. Sovjetski inženirji so s pomočjo najmodernejših tehničnih pridobitev in najnovejših direktiv modrega državnega vodstva predstavili zemeljsko os s severnega tečaja v Moskvo. Podvig je popolnoma uspel, kot je bilo že vnaprej predvideno. Spremembo je treba samo vnesti na šolske globuse in v zemljevide sovjetske šole."

-----00000-----